

ACC. N:R M. 9458: 1-17

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Dora Karlberg

Härad: Ingelstad

Adress: Enebungsplatsen 2, Helsingborg

Socken: Löderup, Skanö
(s. 13-17)

Berättat av: Fr. Tigne Löderlinde, Göteborg

Uppteckningsår: 1944.

Född år 1908 i Sandhammarens fyp

Juleder.

s. 1-8, 13-17.

L. u. F. 34.

Nyår.

s. 6.

H. G. 3.
" 17.

Trettionde dagen.

s. 7.

Knut.

s. 7.

Fästlag.

s. 8.

Påsk.

s. 8, 14

Valborgsmässoften.

s. 9.

Majvisa

s. 9.

Midsommar, majstång

s. 10, 14, 17

L. u. F. 46.

Drömma om sin tillkommande.

s. 11.

" 30.

Märtensgås.

s. 12.

Ådernas gille.

s. 12.

Marknader.

s. 13.

Ullma M. 148.

Lucia.

s. 13, 16

Skönt.

s. 15.

Skriv endast på denna sida!

Brand i Hanoĩ.

s. 15-17

Landskap: Skåne M. 9458:1. Dora Hallberg
Härad: Fangelstads Upptecknat av:
Socken: Löderups Adress: Fnelingsplatsen 2. Hålsingborg
Uppteckningsår: 1944 Berättat av: Fröken Ligne Pöderlindh Hålsingborg
Född år 1908 i Landhammarens Fyr.

Fröken Ligne Pöderlindh, berättar från sitt barn-
doms hem på Landhammarens fyrande.
Min far fyrvaktare Nils Charles Pöderlindh
är född i Kvernö Skåne härad 1893 o mor i
Löderups församling, Fangelstads härad. Löderups
socken. 1880. Fyrplatsen var belägen ute i havskan-
den, på fastlandet. Anläggset från andra bostäder.
En underbar plats lugn och fridfull.

Närmaste stad Ystad. Dit reste vi för större uppr-
tejs. Hela förs stöket var sjöfolk.

Mina farfar sjökapten Nils Pöderlindh och hans
far styrmän och borgare Anders Pöderlindh.

Vårt helgdagsfirande har vi från denna stökt och
det överensstämde i stort sett med vad man
var van vid. Hemmet hem var en av de mäs-

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 9458:3.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Dora Karlberg
 Härad: Ingelstad Adress: Enkelbergsgatan 2, Hälsingborg
 Socken: Löderup Berättat av: Fr. Pigne Löderlindh, Göteborg
 Uppteckningsår: 1944 Född år 1908 i Sandhammarens Fyr

minsta skulle bada först och sen ge det i tur och ordning. Då "slabades" det utan gränser, såvatt-
 net stod som en sky ombeskring oss.

Om vi doppade i grytan, gjorde vi det helt julaft-
an, vilket vi då gör julaften. Vi hade inte sär-
skilda rätter för särskilda dagar, men Kalken
 var en stående rätt någon av dagarna un-
 der helgen. Då vi kanske hade främlingar.

Julaften, den där var spännande. På fm. var
 vi alla på fyrplatsen, bjodna till fyrmästarnas
 på "Kopp med dopp" och massor av alla sorters
 jultorrt. Alla vi som fick med oss hem stora
 jävar, med apelsiner, nätter marsipangrisar
 och andra skatiska djur. (Den tradition tog
 slut, när vi fick ny fyrmästare.)

Hyll endast ovanstående uppgifter!

M. 9458:5

Landskap: SkåneUpptecknat av: Dora KarlbergHärad: IngelstadAdress: Emborgsplatzen 2, HelsingborgSocken: LödneupBerättat av: Fr. Ligne, Lödneup, GöteborgUppteckningsår: 1944Född år 1908 i Lan. Lammarens Fyr

och den första förtjusningen lagt sig, dansade vi kring granen och far och mor sjöng julsånger med oss. Sedan fick vi galler med var sin hög nätter, som vi brukade gämma eller "lura" ifrån varann. "Såg dom slut liqde vi fler." — Vi satte inte gröt till pysslingarna, men alltid krävar liu fåglarna.

Under de närmaste dagarna brukade vi leka med våra jultappar och far spelade sällskapsspel med oss, sådana fick vi i regel i jultappar. Kortspel företekan inte.

På senare är var hela fyrrpersonalen samlade i mitt hem juldagen på kvällen detta mest för att fira en av minna bröders födelsedag. De bjöds på kaffe och gattebord.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 9458:7 KX

Landskap: Skåne Upptecknat av: Dora Karlberg
 Härad: Ingelstad Adress: Eneborgsplatzen 2, Hålsingborg
 Socken: Löderup Berättat av: E. Ligne Löderup, Göteborg
 Uppteckningsår: 1944 Född år 1908 i Sandhammarens Fyr.

önskade varandra gott nytt år, med en skål
 av någon sort.

Jullekar. När vi var samlade hos varandra
 förekom alltid en hel del jullekar, men kan-
 ske mest skeppet är lastat. Man skulle
 svara ett ord som började med en följ-
 skriften bokstav inom ett par sekunder,
~~medan~~ man påstade en måndote till någ-
 an och frågade vad skeppet kom lastat
med. Kunde man inte svara fick man
 ge pant. För att sen lösa ut sina panti-
 blev man ålagd att göra de mest befrä-
 ga saker. Ju fler panti desto roligare.
Jultorndelen var det inget särskilt,
 men att knut dansades julen ut. Vi

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

Landskap: Skåne

Härad: Ingelstad

Socken: Löderup

Uppteckningsår: 1944

M. 9458: 9

Upptecknat av:

Dora Karlberg

Adress: Emberggatan 2, Hälsingborg

Berättat av: Fr. Pigne Pöderlindh, Göteborg

Född år 1908 i Sandhammarens Fyr

Den leken med ägg, höll vi på med i många år och varden, en av de roligaste lekar vi visste. Vi kunde också lägga ut alla äggen i sad på golvet och rulla med 3-riingar omot dem, för att se vem som var mest träffsäker. Ibland klädde jag ut mig till blå-kullepäring, skärtorsdag och red omkring på en "specialgjord" ristrost. Dräkten var då någon gammal, från mormors tid. Felbergsmässan var det brukligt att en del ungdommar gick omkring och såg "maj i by". Man såg för ägg, men apta fick man pengar. För influtna medel vid det sen fest på någon lantgård där man dansade på logen, hela natten. Härigen man

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

Landskap: Skåne M. 9458: 11. Dora Karlberg.
Härad: Ingelstad Adress: Enborgsplatzen 2, Hålsingborg
Socken: Löderup Berättat av: Fr. Ligne Löderhielm, Göteborg
Uppteckningsår: 1944 Född år 1908 i Sandhammars församling

var i feststämning. Hade vi inte majstång
samlades vi i alla fall på gårdsplatsen
för ringleskar och vanlig dans.
Musiken bestod av dragspel och fiol.
Ingen behövde lägga sig den natten om man
inte ville. Midsummarlagsmorgon skulle
man placera 9 sorters örter och lägga under
huvudkudden. Efter det fick man integrate,
utan skulle tyst krypa i säng och drömma
om sin framtidskommande. Det var emeller-
tid omöjligt att vara tyst och därför
slog naturligtvis inte drömmen in, om
man nu verkligen drömde något.
Midsummaridan var det dans igen och
ringleskar. Då hade vi även kaffekalas.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 9458:13.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Dora Karlberg

Härad: Ingelstad

Adress: Enbungsplatsen 2, Hålsingborg

Socken: Löderup, Skanör

Berättat av: Fr. Pigne Löderlindh, Göteborg

Uppteckningsår: 1944

Född år 1908 i Sandhammens Fyr

Besvärligt ibland, men det gick gå, man var
inte helt skämd. Sommardagarna tiebring-
ades mest i och vid sjön, tiden blev aldrig
lång, trots ensligheten.

Närstaden besökte vi ibland i trakten, då
då besökte gattar och en del småstaden.

Kiviks närstad besökte aldrig av någon
från mitt hem, fast de flesta i trakten, skut-
te dit.

Lucia julens budbärarna kände vi parat
gerom att vi läste om henne i staden.

I från barndoms hem i Skanör var julen här-
mande vad färbereelser, mat och dykt be-
träffas, men jultelapparna färbere inte.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

Landskap: Skåne M. 9458:15. Uppptecknat av: Dora Karlberg
 Härad: _____ Adress: Enebangsplatsen 2, Hålsjöberg
 Socken: Skåne Berättat av: Fr. Pigne Söderlindh, Göteborg
 Upppteckningsår: 1944 Född år 1908 i Sandhammarens Fyr

musiken. Dragspel och fiol. Då skulle alla va-
 ra med ingen fick skoltka.
 För i tiden firades advent med allmän-
 tändning men det följde emellan inte me.
 När far 1935 blev pensionerad, flyttade vi till
 Skåne. Fars fädernegård var på sin tid den
 äldsta i stan. Skåne blev dräkt bränd av eld
 två gånger, 1874 och 1885, men båda gånger
 blev fars hem skadat, därför blev den kallad
Äldsta gården eller också Söderlindhs går-
 den. När fars förfäder var på sjön fick
 "morarna" själva sköta gården. Den var inte
 överväldigande stor, men den hade be-
 skärning och en massa smärre.
 Gården nedbrann 1920 eller 21 och har ty-

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 9458: 17.

Landskap: SkåneUpptecknat av: Gösta Karlberg

Härad: _____

Adress: Embargoplatsen 2, HälsingborgSoeken: SkåneBerättat av: K. Ligne Söderlundh, GöteborgUppteckningsår: 1944Född år 1908 i Landsammans Fyr

ett klappsvan, har vi alltid. Nu är far nu-
 en färd och de barnen tar på tansten
 liksom vi gjorde.

Midvinter brukar vi numera fira med
sällskap, men då bara för slutet sällskap.
 Det är många som tagit efter oss i det
 händendet.

Majstång och dans kring den hela natten,
 är en tradition som här till det färdiga
Man dansar några timmar i stadsparken,
 sen ska man bara tyst och stilla.

I Skåne är piloten kl. 6 och det går vi
 alltid.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

Landskap: Skåne M. 9458:1. Dora Paulsen /
Härad: Ingelstads Adress: Frökenplatsen 2. Hålsjöberg
Socken: Löderups Berättat av: Fröken Ligne Löderhindh Hålsjöberg
Uppteckningsår: 1944 Född år 1908 i Landhammarens Fyr.

Fröken Ligne Löderhindh, berättar från sitt barn-
domshem på Landhammarens fjärd.
Mis far fyrvaktare Nils Charles Löderhindh
är född i Skåne ^{Skåne} härad 1893 o. mor i
Löderups församling, Ingelstads härad. Löderups
socken. 1880. Fyrplatsen var belägen ute i havsban-
det, på fastlandet, beläget från andra bostäder.
En underbar plats lugn och fridfull.

Närmaste stad Ystad. Dit reste vi för större uppgif-
tar. Alla förs stället var sjöfolk.

Mis farfar sjökapten Nils Löderhindh och hans
far styrmän och borgare Anders Löderhindh.

Vårt helgdagsfirande har vi från denna ställe och
det överensstämde i stort sett med vad vi
var van vid. Hemmet var en av de mäs-

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 9458:3.

2

Landskap: Skåne Upptecknat av: Dora Karlberg
 Härad: Ingelstad Adress: Emborgsplatzen 2, Hålsingborg
 Socken: Löderup Berättat av: Fr. Pigne, Löderupsh., Göteborg
 Uppteckningsår: 1944 Född år 1908 i Sandhammarens Fyr

minsta skulle bada först och sen giva det i tur och ordning. Då "slabades" det utan gräns, såvatt-
 net stod som en sky ombeskringss.

Om vi doppade i grytan, gjorde vi det hellejulaft-
an, vilket är den följande julaften. Vi hade inte sär-
skilda rätter för särskilda dagar, men Kalben
 var en ständigt rätt någon av dagarna un-
 der helgen. Där vi kanske hade främmande.

Julaften, den där var spännande. På fm. var
 vi alla på fyrplatsen, bjodna till fyrmästarns
 på "Kopp med dopp" och massor av alla sorters
 jultorrt. Alla vi kom fick med oss hem stora
 jävar, med apelsiner, nätter marrisprigrisar
 och andra skotska djur. (Den tradition tog
 slut, när vi fick ny fyrmästare.)

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 9458:5

Landskap: Skåne Upptecknat av: Dora Karlberg
 Härad: Ingelstad Adress: Emborgsplatzen 2, Hålsingborg
 Socken: Löddearp Berättat av: Fr. Ligne Löderlindeh, Göteborg
 Uppteckningsår: 1944 Född år 1908 i Lan. dhammarens Fyr

och den första förtjusningen lagt sig, dansade vi kring granen och far och mor sjöng julsånger med oss. Sedan fick vi gattet med var sin hög nätter, som vi brukade gämma eller "lura" ifrån varann. "Sog dom slut liggde vi fler." — Vi satte inte gröt till pysslingarna, men alltid kvävar till föglarna.

Under de närmaste dagarna brukade vi leka med våra jultappar och far spelade sällskapsspel med oss, sådana fick vi i regel i jultappar. Kortspel företekan inte.

På senare år var hela fyrrpersonalen samlade i mitt hem juldagen på kvällen detta mest för att fira en av minas bröders födelsedag. De bjöds på kaffe och gattebord.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 9458:7
Landskap: Skåne Upptecknat av: Dora Karlberg
Härad: Ingelstad Adress: Ensebovaplatsen 2, Hålsjöborg
Socken: Löderup Berättat av: F. Rigne Löderlindh, Göteborg
Uppteckningsår: 1944 Född år 1908 i Sandhammarens Fyr.

önskade varandra gott nytt år, med en skål
av någon sort.

Jullekar. När vi var samlade hos varandra
förekom alltid en hel del jullekar, men kan-
ske mest speyret är lastat. När skulle
vara ett ord som började med en följ-
skrivet bokstav inom ett par sekunder,
sedan man väntade en minut till någ-
on och frågade vad speyret kom lastat
med. Kunde man inte svara fick man
ge pant. För att sen lösa ut sina panti
blev man alagd att göra de merst befräga-
da saker. Ju fler panti desto roligare.

Jultorndelen var det inget särskilt,
men att knut dansades julen ut. Vi

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

Landskap: Skåne M. 9458:9 Dora Karlberg ✓
 Härad: Ingelstad Adress: Emtebergsgatan 2, Hålsjöberg
 Socken: Löderup Berättat av: Fr. Pigne Föderlinckh, Göteborg
 Uppteckningsår: 1944 Född år 1908 i Sandhammarens Fyr

Den leken med ägg, höll vi på med i många
 år och varden, en av de roligaste lekar vi
 visste. Vi kunde också lägga upp alla äggen
 i rad på golvet och rulla med 3-påringar
 runt dem, för att se vem som var mest
 träffsäker. Ibland klädde jag ut mig till blå-
kullebärning, skärtorsdag och red antering
 på en "specialgjord" risterst dräkten var
 då någon gammal, från mammas tid.
Falbergsmässan var det brukligt att en
 del ungdommar gick antering och sjöng
 "maji by". Man sjöng för ägg, men ofta fick
 man pengar. För influtna medel vid de
 sen fest på någon lantgård där man dans-
 ade på logen, hela natten. Längre man

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

Landskap:

Skåne

Härad:

Ingelstad

Socken:

Löderup

Uppteckningsår:

1944

M. 9458:11.

Upptecknat av:

Dora Karlberg.

Adress:

Enborsplanen 2, Hättingborg

Berättat av:

Fr. Ligne Föderlinde, Göteborg

Född år

1908 i Sandhammars församling

var i feststämning. Hade vi inte majstång
samlades vi i alla fall på gårdsplanen
för ringleskar och vanlig dans.
Musiken bestod av dragspel och fiol.
Ingen behövde lägga sig den natten om man
inte ville. Midsummarlagsmorgon skulle
man placera 9 sorters ättor och lägga under
huvudkudden. Efter det fick man integrata,
det vill säga tyst krypa i säng och drömma
om sin framtidskommande. Det var emeller-
tid omöjligt att vara tyst och därför
slag naturligtvis into drömmen in, om
man nu verkligen drömde något.
Midsummaridan var det dans igen och
ringleskar. Då hade vi även käffelskar.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 9458:13. WZ
Landskap: Skåne Upptecknat av: Dora Karlberg
Härad: Ingelstad Adress: Enbingsplatsen 2, Hålsingborg
Socken: Läderup, Skanör Berättat av: Fr. Ligne Föderlinckh, Göteborg
Uppteckningsår: 1944 Född år 1908 i Sandhammars Fyr

Besvärligt ibland, men det gick gå, man var
inte buktstäm. Sommardagarna tillbring-
ades mest i och vid sjön, tiden blev aldrig
lång, trots ensligheten.

Närheten besökte vi ibland i trakten, då
då käntes gattor och en del småstäder.

Kiviks närhet besöktes aldrig av någon
från mitt hem, fast de flesta i trakten skul-
le dit.

Lucia julens budbärare sinna kände vi baratti
genom att vi läste om henne i skolan.

Fors bandamshem i Skanör var jullen till-
nande vad färbereelser, mat och dykt be-
träffas, men jultelapport färbereelser inte.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

Landskap: Skåne M. 9458:15. Uppptecknat av: Dora Karlberg
 Härad: _____ Adress: Eneborgs platsen 2, Hålsjöborg
 Socken: Skåne Berättat av: Fr. Ligne Söderlindsk, Göteborg
 Upppteckningsår: 1944 Född år 1908 i Sandhammarens Fyr

musiken. Dragspel och fiol. Då skulle alla va-
 ra med ingen fick skolkas.
 För i tiden firades advent med allmän-
 tändning, men det följdeammier inte nu.
 När far 1935 blev pensionerad, flyttade vi till
 Skåne. Fars fädermegård var på sin tid den
 äldsta i stan. Skåne blev dröjt härjat av eld
 två gånger, 1874 och 1885, men båda gånger
 blev fars hem skonat, därför blev den kallad
äldsta gården eller också Söderlindsk går-
den. När fars förfäder var på sin fjärr fick
 "morarna" själva sköta gården. Den var inte
 överväldigande stor, men den hade bevarade
svinn och en massa smärre.
 Gården nedbrann 1920 eller 21 och har ty-

Hyll endast ovanstående uppgifter!